

3.

tanegység

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Lázár Ervin: *A Hétfejű Tündér*

Zákeus története (Lukács 19,1–10)

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

Személyiséglapok a csoportok számának megfelelően, írőeszköz



Szöveggyűjtemény



Internet, projektor, hangfal

Gyurma, gyurmázás eszközei

A Hétfejű Tündér

2x45 perces komplex szövegfeldolgozó óra bibliai kapcsolódással (magyar, vizuális kultúra, hittan)



A gyerekeknek sokféle elképzelése van a tündérekéről. Ám Lázár Ervin *Hétfejű Tündére* a szeretet hatalmának gyönyörű szimbóluma, ami minden „tündérkedést” felülmúl. Az elfogadó szeretet az, ami a rútat széppé teszi, a kapzsit adakozóvá, a haragost békéssé. A *Hétfejű Tündér* szeretetének alapja a teljes elfogadás, a megmagyarázhatatlan, értelmetlen szeretet, a „szeretlek, mert szeretlek” (agapé). Ez a szeretet legtisztábban Jézusban mutatkozott meg, így a *Hétfejű Tündér* meseje lényegében nem más, mint egy Krisztus-parafrázis a gyerekek nyelvén.

Áttekintő vázlat

3.1 A Hétfejű Tündér	45 perc
3.1a Milyenek a tündérek?	15 perc
3.1b Mese olvasása	10 perc
3.1c Interaktív meseértelmezés	20 perc
3.2 Átváltozások	45 perc
3.2a Átváltozás	10 perc
3.2b Előtte, utána	10 perc
3.2c Szobortranszformációk	25 perc
Összesen:	2x45 perc



Többször sor kerül csoportbontásra, amit észszerű egyszer elvégezni, ha az osztálylétszám ezt lehetővé teszi. A személyiséglapokat készítsük elő (szerkesszük át, ha szükséges), és nyomtassuk ki annyi példányban, ahány csoportot tervezünk! Tájékozódjunk előre, hogy a gyerekek mennyire ismerik, vették-e hittanon Zákeus történetét! A gyurmázást és a szobrokból rendezendő galéria helyét is alaposan készítsük elő!



JEGYZETEIM

FELADATOK LEÍRÁSA

3.1 A Hétfejű Tündér



3.1a Milyenek a tündérek?

A gyerekek 3-4-5 fős csoportokban beszéljék meg, hogy szerintük milyenek a tündérek, majd közösen töltsenek ki egy-egy személyiséglapot egy általuk elképzelt tünderről!

A személyiséglapon a következő kérdések/információk lehetnek:

A tündér

- neve
- lakhelye
- szeme, haja színe
- ruházata
- különleges ismertetőjele
- különleges képessége
- legutóbbi cselekedete
- további fontos tulajdonságai

Ha elkészültek, a csoportok olvassák fel egymásnak tündéreik jellemzését!

Vedd figyelembe!

Vegyes csoportokat alkossanak a gyerekek, mert a fiúk nem fognak rajongani a „tündérkedésért”, de a lányokkal együtt könnyebben bevonhatók a feladatba! Érdemes azonban megjegyezni, hogy bár a magyar népmesékben a tündérek mindig nőneműek, az angolszász mitológiában és az erre építkező fantasy irodalomban a tündérek lehetnek fiúk, férfiak is.

3.1b Mese olvasása

A gyerekek helyezkedjenek el a meseolvasáshoz, és a pedagógus olvassa fel **Lázár Ervin: A Hétfejű Tündér** című meséjét! Meseolvasás közben figyeljék meg, milyen harci eszközöket sorol fel az író! Mit ismernek ezek közül, és mit nem?



3.1c Interaktív meseértelmezés

A gyerekek vegyék elő a szöveggyűjteményt, és beszélgessünk a meséről úgy, hogy előbb a kérdésünkre keressék meg a választ a szövegben:

- Milyenek mutatja be a mesélő önmagát? Keressük meg a kifejezéseket, és beszéljük meg, melyik mit jelent! A leírás alapján ki lehet a mesélő?
- Milyen kifejezésekkel ábrázolja az író, hogy valaki haragszik?
- Mit tanácsolt Rácegresi, és mit javasolt Pácegresi? Szerintetek melyiknek volt igaza?
- Hogyan edzett a mesélő?



MIT AKARUNK ELÉRNI?

A gyerekek ismerjék meg Lázár Ervin „evangéliumi” meséjét, és gondolkodjanak el a haragkezelés lehetőségein.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Fantáziajáték
Meseolvasás, olvasójátékok
Interaktív meseértelmezés

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?

Személyiséglapok a csoportok számának megfelelően, íróeszköz



Játsszuk el, mit csinált a hét napjain!

Szervezzünk harci kórust: osszuk a gyerekeket hét csoportra, és minden csoport egy-egy nap harci tevékenységét olvassa, kórusban! Melyik nap megy legjobban az edzés? (Melyik lesz a legtisztább, együtt szóló szövegolvasás?) Folyamatosan olvassanak a csoportok, úgy adják át az edzésnapokat egymásnak, mint a futók a stafétát! (Ha igazán jól megy az edzés, együtt hangzik a hosszú mondat.)

- Milyen harci eszközöket vitt magával a mesélő?
- Mi az a vencesellő? És mi lehet a baloska?

Találgassunk! (A választ és a tankocka feldolgozását lásd alább!)

Milyen hangutánzó szavak fejezik ki azt, hogy a beszélő elindult megölni a hétfejű szörnyet? Válaszoljatok felelgetve:

PEDAGÓGUS:

Csak mentem:

Csak mentem:

Csak mentem:

GYEREKEK:

Bimm-bumm

Dimm-dömm

Zitty-zutty

- Mi történt, amikor levágta a szörny fejeit? Keressük ki!
- Milyen hangulatúak ezek a mondatok?
- Milyen veszteségeket ábrázolnak?
- Mi veszett el, amikor lehullt egy-egy fej?
- Nektek melyik tűnik a legnagyobb veszteségnek? Miért?
- Milyen volt a hétfejű (aki akkor már egyfejű) szeme, arca? Keressük ki a kifejezéseket, melyeket az író itt használ!
- Mit tett a hétfejű azután, hogy a mesélő levágta hat fejét?
- Milyennek látta meg magát a mesélő a hétfejű szeme tükrében?
- Mit tett ezután? Vajon miért?
- Mit gondolsz, melyik a leghatékonyabb harci/védelmi fegyver? Miért éppen a szeretet?

A harci kórust szervezzük át védelmi kórusná! Az utolsó előtti mondat szavait az előbbi hét csoport olvassa, csoportonként felváltva, a pedagógus hívószavára: Vigyázzunk

Lándzsával, ı karddal, ı baloskával, ı péklapáttal, ı szablyával, ı vassal, vérrel, ı vencesellővel.

Az utolsó mondatot pedig mindenki együtt:

És szeretettel.



Vedd figyelembe!

A harci eszközöket a Reftantáron elérhető *Hétfejű Tündér* című tankocka segítségével be is mutathatjuk.

- A kard egyenes lapú, a szablya görbe élű fegyver.
- Baloska v. balaska/balacska: faragásra, aprítgatásra alkalmas, könnyű kis kézifejsze, egyúttal kanászok, pásztorok csőszök állandóan maguknál hordott kézifegyvere (Új magyar tájszótár: balaska).
- Vencsellő: Kriza János *Erdélyi tájszótár*ában a „vencsén” vagy „vencserlő” = ma-lomkerék módjára forduló, fonáltekerő kis gép. Más néven motolla.

3.2 Átváltozások



45
perc

3.2a Átváltozás

Beszélgessünk a gyerekekkel arról, hogy

- Vajon miért láthatta magát csúnyának a mesélő **Lázár Ervin: A Hétfejű Tündér** című meséjében?
- Mi változtatta meg?
- Milyenek látta magát a tündér szeme tükrében?
- Mit gondoltok, miért képes megváltoztatni valakit a szeretet?
- Miért van ilyen óriási hatalma?

10
perc

3.2b Előtte, utána

Ismételjük át a gyerekekkel **Zákeus történetét (Lukács 19,1–10)**!

A kis csoportok (melyeket a kórushoz alakítottunk) olvassák el együtt a történetet a szöveggyűjteményből! Beszéljék meg, hogy milyen volt Zákeus, mielőtt találkozott Jézussal, és milyen volt utána! Mi változtatta meg?

10
perc

Vedd figyelembe!

Az „ismétlés” arra épül, hogy a gyerekek feltehetőleg találkoztak már a történettel hittanórán. Ha mégsem, kezeljük a bibliai történetet új szöveggént!

3.2c Szobortranszformációk

A gyerekek keressék ki, milyenek írja le magát a mesélő a Lázár Ervin-mese elején, és gyurmából készítsék el a szobrát vagy domborműszerű arcképét! Majd olvassák el újra, hogy milyenné vált, miután találkozott a Hétfejű Tündér szeretetével, és alakítsák át ennek megfelelően a szobrot vagy portrét: formálják át a tagokat, simítsák ki a vonásokat, tegyék esztétikussá az alakot, arcformát, mosolygóssá a száját, kedvessé a szemet!
Végül mutassuk meg egymásnak az újjászületett alakokat, rendezzünk be a szobrokból egy kis galériát!

25
perc

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A gyerekek értsék meg, hogy a szeretet képes megváltoztatni az életünket, és szerezzenek erről kézzelfogható tapasztalatot is.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Beszélgetés
Csoportmunkában szövegfeldolgozás
Formázás: szobor, relief alkotása
Kiállításrendezés

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHEZ A FELADATHOZ?

Gyurma, gyurmázás eszközei



Ugyanezt Zákheus figurájával is megtehetjük. Az ő alakja is jellegzetes: „kis természetű”, mondhatni „töpszli” volt, aki sokat kesereghetett a törpeségén, talán ezért is lett másokon uralkodó főember. A változás nem a természetét növelte meg, de egészen biztos, hogy kívülről is észrevehető volt. Hogyan? Ezt mutathatják meg a gyerekek a formázással.

Vedd figyelembe!

A beszélgetésre több idő is elmehet. Nem baj, fontos, hogy a gyerekek megnyilatkozzanak. A szobortranszformációkból le lehet csípni egy kicsit, vagy akár el is maradhat. Az is jó megoldás, ha a szoborkészítést eleve külön rajzóraként tervezük, így három tanórásra bővíthető az órablokk.

